

หยวน : สกุลเงินใหม่ในภูมิภาค¹

วรินทร์ ชัยวิวัฒน์
พัฒนพงษ์ ภูสุวรรณ

1. บทนำ

ปัจจุบันจีนเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญในเวทีเศรษฐกิจโลกและมีแนวโน้มที่จะทวีความสำคัญในทศวรรษข้างหน้า จะเห็นได้ว่าจีนมีการเชื่อมโยงด้านการค้า การลงทุนและการเงินกับภูมิภาคอื่นทั่วโลกมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ การตัดสินใจดำเนินนโยบายใด ๆ ก็ตามของจีนย่อมได้รับความสนใจจากทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง ดังเช่นนโยบายที่จีนต้องการส่งเสริมให้มีการใช้เงินหยวนเพื่อชำระค่าสินค้าระหว่างประเทศ (รายละเอียดในบทความเรื่อง “ความคืบหน้าการใช้เงินสกุลหยวนชำระเงินเพื่อการค้า”) แม้เริ่มแรกจะเป็นเพียงโครงการนำร่องระหว่างจีนกับฮ่องกง มาเก๊า รวมถึงประเทศในกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศ แต่จีนก็ได้ผ่อนคลายและขยายขอบเขตการใช้เงินหยวนมากขึ้นตามลำดับในหลายมิติ จากนโยบายดังกล่าวทั่วโลกต่างมองว่า จีนเริ่มส่งสัญญาณว่าต้องการที่จะเพิ่มบทบาทด้านการเงินในเวทีโลกมากขึ้น โดยมุ่งหวังให้เงินหยวนเป็นอีกหนึ่งสกุลสากลของโลกในอนาคตอันใกล้ (International Currency) แม้ว่าปัจจุบันยังมีอีกหลายเงื่อนไขภายในที่จีนจะต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้เงินหยวนเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศจนถูกนำไปใช้ในทางการค้าและการลงทุนอย่างแพร่หลายก็ตาม

บทความนี้จึงต้องการสร้างความเข้าใจเบื้องต้นต่อบทบาทของเงินหยวนในปัจจุบันและความเป็นไปได้ที่เงินหยวนจะเป็นสกุลเงินสากล ตลอดจนนัยสำคัญที่มีต่อไทยในการรองรับบทบาทของเงินหยวนที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในเวทีโลก

2. กรอบทฤษฎีว่าด้วยการเป็นสกุลเงินสากล

โดยทั่วไปเงินสกุลสากล (International Currency) หมายถึง สกุลเงินที่ถูกใช้กันอย่างแพร่หลายนอกประเทศเจ้าของเงินสกุลนั้น แม้ยังไม่มีการให้คำนิยามอย่างชัดเจน แต่เป็นที่ยอมรับว่า International Currency ควรทำหน้าที่ของเงินตามหลักทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะภายในประเทศแต่สามารถขยายขอบเขตการทำหน้าที่ของเงินในระดับสากลด้วย จะเห็นได้จากการศึกษาของ Chinn and Frankel (2005) ได้พยายามอธิบายคำว่า International Currency ในแง่ของผู้ใช้ (ตารางที่ 1) โดยเงินสกุลที่จะเป็นเงินสกุลสากลนั้น หากพิจารณา ในฐานะที่เป็นหน่วยวัดมูลค่า (Unit of Account) ภาครัฐต้องสามารถนำไปใช้เป็นสกุลอ้างอิงในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนได้ ส่วนภาคเอกชนก็ใช้เงินสกุลดังกล่าวในการกำหนดราคาสินค้านำเข้าส่งออก และในฐานะที่เป็นเครื่องรักษามูลค่า (Store of Unit) ภาครัฐสามารถนำไปใช้เป็นเงินสำรองทางการโดยไม่มีข้อจำกัดใดๆ ขณะที่ภาคเอกชนก็สามารถเข้าไปลงทุนในสินทรัพย์ที่เป็นสกุลเงินนั้นได้หรือใช้เป็นแหล่งเงินทุน (Source of Financing) นอกจากนี้เงินในฐานะที่เป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยน (Medium of Exchange) ภาครัฐสามารถนำสกุลเงินนั้นไปใช้ในการแทรกแซงค่าเงิน ขณะที่ภาคเอกชนก็ใช้เป็นสกุลเงินที่ชำระค่าสินค้าหรือเป็นสกุลเงินหลักในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้

¹ บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 1 หน้าที่ของ International Currency

หน้าที่	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
หน่วยวัดมูลค่า	ใช้อ้างอิงในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน(Anchor for pegging local currency)	กำหนดราคาสินค้าธุรกรรมการเงินส่งออก (Invoicing Trade and Financial Transaction))
เครื่องรักษามูลค่า	เงินสำรองระหว่างประเทศ (International Reserve)	การถือครองทรัพย์สินทางการเงิน (Financial Assets Holdings)
สื่อกลางการแลกเปลี่ยน	การแทรกแซง (Vehicle currency for foreign exchange Intervention)	สกุลหลักในการทำธุรกรรมระหว่างประเทศ (Denominating Trade and Financial Transaction)

ที่มา Chinn and Frankel (2005)

นอกจากการที่เงินสกุลนั้นจะสามารถทำหน้าที่ของเงินสากลตามหลักทฤษฎีแล้ว การที่เงินสกุลใดสกุลหนึ่งจะกลายเป็น International currency และได้รับความนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ดังเช่น เงินสกุลดอลลาร์ สรอ. สกุลเยน สกุลปอนด์สเตอร์ลิง สกุลยูโร แรงผลักดันหรือปัจจัยที่สำคัญส่วนใหญ่จะมาจากการขับเคลื่อนโดยปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจหรือกลไกตลาด (Market Forces) ขณะที่นโยบายภาครัฐ (Government Forces) อาจจะมีบทบาทน้อยกว่า โดยปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สนับสนุนให้สกุลเงินใดสกุลเงินหนึ่งได้รับการยอมรับเป็นเงินสกุลหลักของโลก² คือ

- 1) ขนาดเศรษฐกิจ (Size of the economy) ซึ่งหากประเทศเจ้าของสกุลเงินสากลมีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ มีสัดส่วนการค้าระหว่างประเทศสูง รวมถึงอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพ ก็จะทำให้ทั่วโลกยอมรับและมั่นใจในการใช้เงินสกุลเงินของประเทศดังกล่าว
- 2) ระดับการเปิดของประเทศ (Degree of Openness) ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณธุรกรรมระหว่างประเทศ หากประเทศใดมีระดับการเปิดประเทศสูงก็จะมีแนวโน้มทำให้อุปสงค์ต่อสกุลเงินประเทศดังกล่าวเพิ่มขึ้นตาม
- 3) เสถียรภาพด้านค่าเงิน (Currency Stability) ซึ่งรวมถึงการมีอัตราแลกเปลี่ยนที่มีเสถียรภาพและมีเงินเฟ้อในระดับต่ำ ซึ่งหากประเทศใดมีค่าเงินผันผวนหรือมีเงินเฟ้อที่สูง ทำให้อำนาจซื้อของผู้ถือเงินสกุลนั้นลดลง ความต้องการถือเงินสกุลดังกล่าวลดลงเช่นกัน
- 4) ระดับการพัฒนาตลาดเงิน (Financial Market Development) ซึ่งประเทศเจ้าของเงินสกุลสากลต้องมีตลาดเงินและตลาดทุนที่มีความกว้างและลึกเพียงพอที่ทำให้ต้นทุนการทำธุรกรรมการเงินต่ำ
- 5) ผลกระทบภายนอก (Network Externality) ซึ่งหมายถึงการที่มีคนใช้เงินตราสกุลใดสกุลหนึ่งเพิ่มขึ้นมาก จะทำให้คุณค่าของเงินสกุลนั้นเพิ่มขึ้นด้วย

ซึ่งเงื่อนไขทั้งหมดข้างต้นเมื่อประกอบเข้าด้วยกันก็จะทำให้มีความความต้องการถือเงินสกุลดังกล่าวมากเพียงพอที่จะทำให้สกุลเงินนั้น ๆ มีอัตราการหมุนเวียนสูงและมีสภาพคล่องในตลาดมาก ส่งผลทำให้มีต้นทุนการทำธุรกรรมทางการเงินต่ำ ทั่วโลกเกิดความมั่นใจและยอมรับที่จะใช้เป็นสื่อกลางการทำธุรกรรมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศและกลายเป็นสกุลหลักของโลกในที่สุด

² Chen, Peng and Shu 2009, Talvas & Ozeki 1992, Lim 2006

3. บทบาทของเงินหยวนในปัจจุบันและความเป็นไปได้ในการเป็นเงินสกุลสากล

สำหรับบทบาทของเงินหยวนในมิติหน้าที่ของเงิน พบว่าภาครัฐเริ่มผลักดันให้เงินหยวนมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยน โดยรัฐบาลจีนได้เริ่มจัดทำกรอบข้อตกลงทวิภาคีกับประเทศต่าง ๆ (Bilateral Swap Arrangements: BSAs) ภายใต้กรอบ Chiang Mai Initiative ในช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 สำหรับในส่วนของภาคเอกชน เงินหยวนถูกใช้เป็นตัวกลางในการชำระค่าสินค้าระหว่างประเทศมาเป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี แต่อยู่ในวงจำกัดเฉพาะการค้าชายแดนระหว่างจีนกับประเทศเพื่อนบ้าน³ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง เช่น สหภาพพม่า เวียดนามและลาว เนื่องจากประเทศกลุ่มนี้มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจไม่สูงนัก ประสบปัญหาการค้าดุลการค้ามาโดยตลอดทำให้ขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ ประกอบกับค่าเงินไม่มีเสถียรภาพ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นปัจจัยขับเคลื่อนให้เงินหยวนกลายเป็นเงินสกุลหลักในการชำระค่าสินค้าระหว่างกัน⁴

ส่วนการค้าระหว่างไทยกับจีน หากเป็นการค้าระหว่างประเทศยังคงใช้เงินสกุลดอลลาร์ สรอ. เป็นหลัก แต่ในส่วนของการค้าชายแดนระหว่างไทยกับจีนตอนใต้ (ซึ่งมีสัดส่วนเล็กน้อยมากเมื่อเทียบกับการค้าระหว่างประเทศ ไทย-จีนทั้งหมด) ส่วนใหญ่จะชำระค่าสินค้าด้วยเงินสกุลบาท-หยวนไม่ผ่านระบบธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากมีต้นทุนต่ำและค่อนข้างสะดวกรวดเร็ว แม้ปัจจุบันทางการจีนจะอนุญาตให้เงินหยวนสามารถใช้ในการกำหนดราคาและชำระค่าสินค้าระหว่างจีนกับประเทศคู่ค้าได้ในขอบเขตที่กว้างขึ้น แต่ก็อยู่ในระยะเริ่มต้นและยังมีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการ เช่น การที่จีนยังไม่เปิดเสรีเงินหยวนอย่างเต็มที่ ทำให้ตลาดเงินหยวนค่อนข้างแคบ มีสภาพคล่องต่ำ ต้นทุนการทำธุรกรรมยังสูง หรือเครื่องมือทางการเงินในตลาดยังไม่เพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารสภาพคล่องของสถาบันการเงินต่างประเทศที่เปิดบัญชีไว้กับธนาคารพาณิชย์จีน แม้ว่าจีนได้ส่งเสริมให้มีการจัดทำข้อตกลงทวิภาคีแลกเปลี่ยนสกุลเงินระหว่างประเทศต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการใช้เงินหยวนชำระเงินเพื่อการค้าแทนดอลลาร์ สรอ. แต่ในทางปฏิบัติก็ยังไม่ปรากฏธุรกรรมใด ๆ ภายใต้กรอบข้อตกลงดังกล่าว ทำให้บทบาทเงินหยวนตามค่านิยามหน้าที่ของเงินยังถูกจำกัดให้ทำหน้าที่ได้เพียงระดับหนึ่งในกรอบของภูมิภาค (Regional Currency)

แต่หากพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีความเป็นไปได้สูงที่เงินหยวนของจีนจะเป็นเงินสกุลสากลในอนาคต เนื่องจาก

1. จีนมีขนาดเศรษฐกิจและสัดส่วนการค้าที่ค่อนข้างใหญ่ จะเห็นได้ว่าจีนมีสัดส่วนต่อ GDP ของโลกเพิ่มขึ้นตามลำดับ (รูปที่ 1) คาดว่าในปี 2553 ผลิตภัณฑ์ประชาชาติของจีน (GDP Current price) จะอยู่ที่ระดับ 5.4 ล้านล้านดอลลาร์ สรอ.⁵ สูงเป็นอันดับสองของโลกรองจากสหรัฐฯ นอกจากนี้ จีนยังมีสัดส่วนการค้าเพิ่มขึ้นเป็น

³ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวของจีนมุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงการพัฒนา กับประเทศเพื่อนบ้านเป็นสำคัญ โดยในปี 2536 รัฐบาลจีนอนุมัติให้มีการปฏิรูประบบการชำระเงินสำหรับการค้าชายแดนเพื่อสร้างความคล่องตัวให้กับการค้าชายแดนและให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง กล่าวคือ รัฐบาลกลายยอมรับให้ประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับจีนสามารถค้าขายด้วยเงินสกุลท้องถิ่นอย่างเป็นทางการ โดยทางการจีนได้ร่วมลงนาม "ข้อตกลงความร่วมมือด้านการชำระเงิน" กับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ เช่น เวียดนาม มองโกเลีย รัสเซีย และ เคอร์เจสถาน รวมถึงออกนโยบายสนับสนุนการชำระเงินเพื่อการค้าชายแดนอย่างต่อเนื่อง

⁴ Wen, Cui and Liu, (2006)

⁵ International Monetary Fund, World Economic Outlook Database, April 2010

ร้อยละ 8.9 ต่อการค้าโลกจากร้อยละ 3.7 ในปี 2543 (รูปที่ 2) ซึ่งทำให้จีนกลายเป็นประเทศที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจสูง ไม่เป็นเพียงแต่เป็นประเทศที่จะมีบทบาทช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจในภูมิภาค แต่ยังเป็นประเทศที่มีแนวโน้มจะขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกด้วย

2. ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจจีนถือว่ามียัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับต่ำเฉลี่ยร้อยละ 1.75 ขณะที่เงินเฟ้อของประเทศสหรัฐและกลุ่มประเทศยูโรเฉลี่ยร้อยละ 2.83 และร้อยละ 2.21 ตามลำดับ⁶ นั้นหมายความว่าทางการจีนสามารถดำเนินนโยบายเพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ความผันผวนของเงินสกุลหยวนอยู่ในระดับใกล้เคียงกับเงินดอลลาร์สหรัฐ และมีความผันผวนน้อยกว่าเมื่อเทียบกับเงินยูโรและเงินเยน⁷
3. ทางการจีนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุนในลำดับสูงและมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ทำให้จีนมีการเปิดเสรีทางการเงินอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ จีนยังมีภาคธนาคารที่มีขนาดใหญ่ อันเป็นผลมาจากการการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของจีนที่ผ่านมาทำให้สามารถดึงดูดเงินทุนมหาศาลจากทั่วโลกเข้ามาในประเทศ ซึ่งถือเป็นจุดแข็งสำคัญที่สำคัญสำหรับภาคการเงินของจีน และจากการจัดอันดับระดับการพัฒนาด้านการเงิน (Financial Development Index) โดย World Economic Forum (2008) พบว่าจีนถูกจัดอยู่ในลำดับที่ 24 จากทั้งหมด 52 ประเทศ

นอกจากนี้ ในส่วนของการสนับสนุนจากภาครัฐ (Government Forces) พบว่าทางการจีนยังออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อผลักดันนโยบายการชำระเงินสกุลหยวนอย่างต่อเนื่อง เช่น การคืนภาษีส่งออกให้กับบริษัทที่ทำการส่งออกและรับชำระเงินสกุลหยวน รวมทั้งการนำระบบ Online มาใช้ทั่วประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้าด้วยสกุลหยวน ทำให้ผู้ประกอบการจีนได้ประโยชน์ทั้งด้านภาษีและลดความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งถือเป็นอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญในการช่วยเร่งกระบวนการผลักดันให้เงินหยวนเป็น International currency ได้เร็วขึ้น

อย่างไรก็ดี ยังมีปัจจัยอีกหลายด้านที่เป็นอุปสรรคต่อการมุ่งไปสู่การเป็นเงินสกุลสากลของเงินหยวน โดยเฉพาะระดับการเปิดเสรีบัญชีทุน (Capital Account Openness) ที่ยังคงมีการควบคุมระบบปริวรรตเงินตราอย่างเข้มงวด การนำเงินทุนเข้าออกจีนยังอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และเงื่อนไขหลายประการ จากการจัดอันดับของ World Economic Forum และการศึกษาของ Chinn and Ito พบว่าจีนมีการควบคุมบัญชีทุนในระดับสูง ทำให้จีนถูกจัดกลุ่มอยู่ในประเทศที่มีระดับการเปิดเสรีบัญชีทุนน้อยที่สุด (รูปที่ 3) นอกจากนี้ จีนยังมีข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Not fully convertible) มีการดำเนินนโยบายการควบคุมอัตราแลกเปลี่ยน และมีการควบคุมอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ แม้ว่าจีนจะเริ่มผ่อนคลายโดยการออกกฎระเบียบต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการค้าการลงทุนมากขึ้น แต่ยังไม่เห็นความก้าวหน้าเท่าที่ควร ดังนั้น หากจีนต้องการมุ่งไปสู่การเป็นเงินสกุลสากลจีนมีความจำเป็นต้องเพิ่มระดับการเปิดเสรีด้านเงินทุนและพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุนให้มากขึ้นกว่าเดิม

นโยบายของจีนที่ส่งเสริมให้มีการใช้เงินสกุลหยวนเพื่อชำระค่าสินค้าระหว่างประเทศ จะสร้างความได้เปรียบให้กับผู้ประกอบการค้าของจีนเพิ่มขึ้น อาทิเช่น ช่วยลดต้นทุนในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและลดความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยน แต่ขณะเดียวกันจีนอาจจะต้อง trade off กับการเปิดเสรีมากขึ้น ซึ่งอาจจะทำให้

⁶ Inflation average during 1998-2008 (International Financial Statistics)

⁷ Chen, Peng, Shu (February 2009)

เศรษฐกิจจีนที่ค่อนข้างปิดมาเป็นเวลานานอาจต้องเผชิญกับความท้าทายในการดำเนินนโยบายและมีความเสี่ยงต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

4. นัยสำคัญต่อไทย

ความสำคัญของประเทศจีนต่อเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะด้านการค้ามีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันและมีแนวโน้มสูงขึ้นในอนาคต และสำหรับประเทศไทย จีนกลายเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญเทียบเคียงกับตลาดสหรัฐฯและญี่ปุ่นตั้งแต่ช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา แม้ว่าสิ่งที่ผู้ประกอบการไทยที่ค้ากับจีนจะได้รับอาจจะไม่เทียบเท่ากับผลประโยชน์ของผู้ประกอบการจีน แต่การที่จีนอนุญาตให้ใช้เงินหยวนชำระเพื่อการค้าจะเป็นการเพิ่มทางเลือกในการชำระเงินเพื่อการค้าระหว่างไทย-จีน และอาจจะช่วยลดความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนให้กับผู้ประกอบการไทยได้ในระดับหนึ่ง จากการที่ค่าเงินสกุลหลักมีความผันผวนจากภาวะเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมา อีกประการสำคัญ คือ ตลาดเงินเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ มีกำลังซื้อสูง ในอนาคตมีโอกาสที่สัดส่วนการค้าไทย-จีนจะสูงกว่าตลาดหลัก เช่น สหรัฐฯ และญี่ปุ่น การค้าด้วยเงินสกุลหยวนถือเป็นปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมให้การค้าระหว่างไทยกับจีนขยายตัวสูงขึ้น

สำหรับผู้ประกอบการค้าไทย-จีนตอนใต้ในปัจจุบัน อาจจะไม่ได้รับประโยชน์จากโครงการนี้มากนัก เนื่องจาก ระบบการชำระเงินในปัจจุบันที่ผ่านตลาดนอกระบบหรือโพยก๊วน มีความคล่องตัวสูงและมีต้นทุนต่ำ โดยเฉพาะการชำระเงินเพื่อการค้าชายแดนในภาคเหนือ ซึ่งเป็นการชำระเงินที่ไม่ผ่านสถาบันการเงินถึงร้อยละ 99.⁸ อย่างไรก็ตาม ตลาดเงินนอกระบบดังกล่าวอาจขาดแคลนเงินหยวนบางช่วงเวลา ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการทำกิจกรรมการค้าระหว่างกัน แต่สำหรับในระยะต่อไป เมื่อการค้าชายแดนขยายตัว ปริมาณการค้าเพิ่มขึ้นมากและขยายวงสู่ผู้ประกอบการรายใหม่ ตลาดเงินนอกระบบอาจมีขนาดเล็ก ไม่สามารถรองรับธุรกรรมการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หากเงินสกุลหยวนกลายเป็น International Currency หรือ Regional Currency ก็จะเป็นประโยชน์กับการขยายตัวของค้าชายแดนของไทยในอนาคต

ในส่วนของภาครัฐไทย ควรเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการที่เงินสกุลหยวนจะมีบทบาทมากขึ้นในธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศ ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้และเตรียมความพร้อมด้านกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้ไม่ให้เป็นอุปสรรคในการชำระค่าสินค้าด้วยเงินสกุลหยวนหรือการเตรียมความพร้อมด้านสภาพคล่องเงินหยวนให้กับธนาคารพาณิชย์ฝ่ายไทยในระยะเริ่มแรก โดยเฉพาะกลุ่มธนาคารที่อาจจะยังเข้าไม่ถึงแหล่งสภาพคล่องเงินหยวนในต่างประเทศ นอกจากนี้ ในอนาคตหากเงินสกุลหยวนเป็นที่ยอมรับในตลาดการเงินโลกมากขึ้น การลงทุนในตราสารที่เป็นเงินหยวนอาจจะเป็นการช่องทางในการบริหารเงินทุนสำรองให้กับธนาคารกลางของไทยอีกหนึ่งทางเลือก

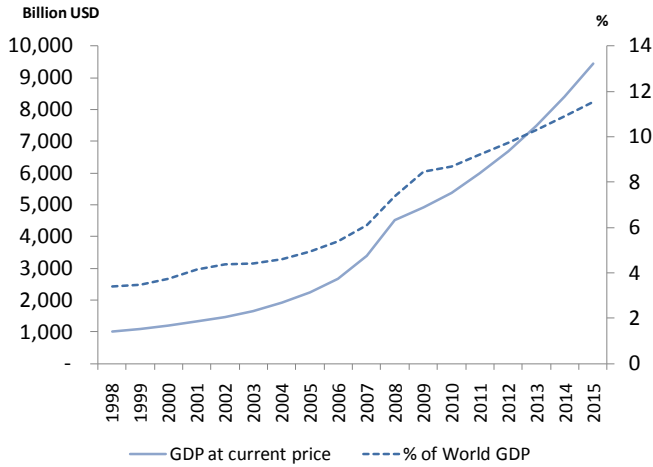
⁸ จากการสำรวจของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือในปี 2546

เอกสารอ้างอิง

- Chen, Hongyi, Wensheng Peng, and Chang Shu, 2009. "The Potential of the Renminbi as an International Currency" Hong Kong Monetary Authority, China Economic Issues No.7/07.
- Chinn, Menzie D. and Ito, Hiro, 2007. "A New Measure of Financial Openness" Journal of Comparative Policy Analysis 10(3): 309–322.
- Chinn, Menzie and Jeffrey Frankel, 2005, "Will the Euro Eventually Surpass the Dollar as Leading International Reserve Currency?" NBER Working Paper, No. 11510.
- Lim, Ewe-Ghee, 2006, "The Euro's Challenge to the Dollar: Different Views from Economists and Evidence from COFER (Currency Composition of Foreign Exchange Reserves) and other Data," IMF Working Paper, WP/06/153.
- Tavlas, George S., and Yuzuru Ozeki, 1992, "The Internationalization of Currencies: An Appraisal of the Japanese Yen." IMF Occasional Paper, No. 90.
- Wen, Cui and Liu, The People's bank of China, Kunming Sub-branch "รายงานการวิจัยสนับสนุนเชิงนโยบายทางการเงินของรัฐที่มีต่อการค้าชายแดนมณฑลยูนนาน" (2006)

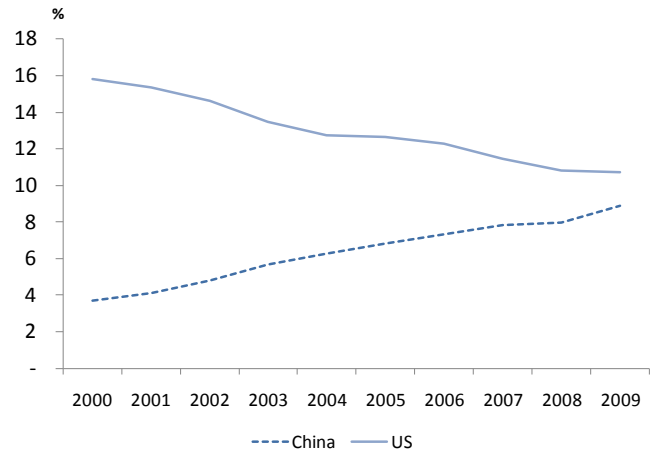
ภาคผนวก

รูปที่ 1 China's Gross Domestic Product

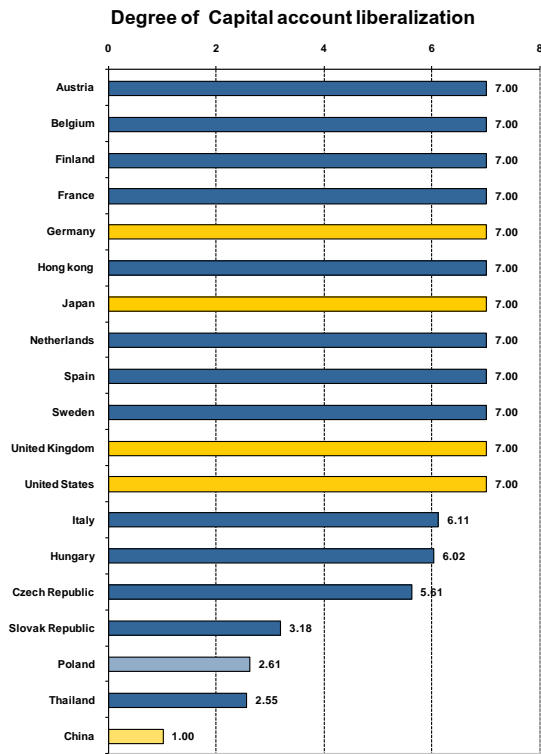
Source : World Economic Outlook Database, April 2010

รูปที่ 2 China in the World Trade (as % of World Trade)

Source : COMPTRADE Database

รูปที่ 3 Capital Account Liberalization and Openness

Source : World Economic Forum (2008), Chinn and Ito (2007)

Note : LHS : This index measures the degree of capital account liberalization within a country, standardized on a 1 to 7 scale (2005)

RHS : The Koapen index is normalized into standardized value of zero to one.

Development of Capital Account Openness

